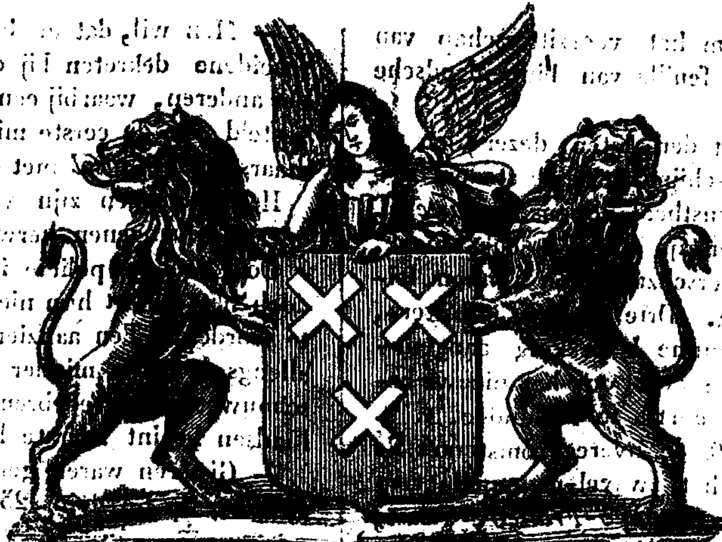
No 96. 1840.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 11 Augustus.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den Augustus.

Men zal zich herinneren, dat voor eenige dagen het gerucht geloopen heeft, dat prins *Lodewijk Bonaparte* zich in deze hoofdstad bevond, en dat ook de politie vruchtelooze pogingen had aangewend, om denzelven op te sporen. Sedert dien tijd had men van deze zaak niets naders vernomen, doch op het onverwachtst heeft men heden de tijding ontvangen, dat genoemde prins, niet afgeschrikt door een' eersten mislukten aanslag, voor twee jaren te Straasburg ondernomen, er thans een' tweeden, even vruchteloos, gewaagd heeft. Ditmaal is er Boulogne het tooneel van geweest. Van regeringswege zijn hieromtrent de twee volgende telegraphische depêches bekend gemaakt:

» Boulogne, den 6 augustus, 's morgens ten 8½ ure.

» *Lodewijk Bonaparte* heeft een' aanslag op Boulogne gedaan. Hij wordt reeds vervolgd, en bereids zijn verscheidene der zijnen in hechtenis genomen."

» Boulogne, den 6 augustus, ten 9¼ ure.

» *Lodewijk Bonaparte* is gearresteerd. Hij is naar het kasteel gebragt, alwaar hij goed bewaakt zal worden. Het gedrag der bevolking, der nationale garde en der linietroepen is voortreffelijk geweest."

Als nadere bijzonderheden wordt uit Boulogne gemeld, dat *Lodewijk Bonaparte* in den afgeloopen nacht op de kust nabij genoemde stad ontscheept is. Onderscheidene personen, in generaals-, officiers- en soldaten uniform waren met hem. Zij zijn Boulogne binnen gekomen en hebben de stad doorkruist, trachtende de bewoners en troepen, onder het geroep van: leve de keizer! over te halen, hunne partij te kiezen. Zij wierpen vijf-frankstukken voor de kazerne. Geen soldaat of burger heeft zich echter bij hen gevoegd. Er hebben echter nog meer misdadige pogingen plaats gehad. *Lodewijk Bonaparte* schoot voor de kazerne op een' kapitein; hij miste hem, doch kwetste een' soldaat. — Te gelijker tijd werden er proclamatien onder de bewoners en soldaten rondgedeeld. Men leest in dezelve, onder anderen, de volgende zinsneden:

» Soldaten! Frankrijk moet het gebied voeren en het gehoorzaamt. Gij zijt het uitverkoren volk, en men behandelt u als eene nietige kudde. Zij, die u regeren, willen den edelen soldatenstand verlagen! Gij zijt verontwaardigd geweest, en gij hebt gezocht, waar de adelaren van Arcola, Austerlitz en Jena gebleven zijn. Hier zijn deze adelaren! Ik breng u dezelve terug; neemt ze; met dezelve zult gij roem, eer, fortuin, en wat meer dan dat alles is, de erkentenis en de achting uwer medeburgers hebben.

» Soldaten! tusschen u en mij zijn twee onverbrekelijke banden, wij ondervinden denzelfden haat en dezelfde liefde; wij hebben dezelfde belangen, dezelfde vijanden.

» Soldaten! de verhevene schim van keizer *Napoleon* spreekt door mijne stem.

» Soldaten! te wapen! *Leve Frankrijk!*"

In eene andere proclamatie leest men:

» Bewoners van het departement van Pas-de-Calais en Boulogne! ik ben, gevolgd door een klein getal dapperen, op Franschen bodem geland. Vreest mijne stoutheid niet, ik kom het lot van Frankrijk verzekeren en niet in de waagschaal stellen. Ik heb, zoo buiten als binnen 's lands, magtige vrienden, die mij beloofd hebben, mij te ondersteunen. Het teeken is gegeven, en welhaast zal geheel Frankrijk, Parijs het eerste, in massa opstaan.

» Bewoners van Pas-de-Calais! vreest niet, dat de banden, die u aan uwe overzeesche naburen binden, verbroken zijn. Het stoffelijk overschot van den keizer en de keizerlijke adelaar keeren niet dan met gevoelens van liefde en bevrediging uit de ballingschap terug.

» Gij stad Boulogne, welke *Napoleon* zoo zeer beminde, gij zult de eerste schakel zijn van den keten, waarmede alle beschaafde volkeren zullen vereenigd worden; uw roem zal onvergankelijk zijn, en Frankrijk zal dankgebeden uitstorten voor die edelmoedige mannen, die ons vaandel van Austerlitz het eerst met hunne toejuichingen begroet hebben.

» Inwoners van Boulogne! komt met mij en hebt vertrouwen in de Goddelijke zending, welke mij de martelaar van St. Helena heeft nagelaten. Van boven de kolom van het groote leger waakt het genie van den keizer over ons, en juicht onze pogingen toe."

Op het eerste berigt dezer pogingen, werden dadelijk door de overheid van Boulogne alle noodige maatregelen genomen. De nationale garde en de troepen kwamen onder de wapenen. — *Lodewijk Bonaparte* en zijn gevolg, de nutteloosheid hunner pogingen ziende, verlieten de stad en rigtten zich naar de kolom, die even buiten Boulogne is. Eene brigade gendarmerie volgde hen op de hielen. Daar zij de zee zochten te bereiken, werd er een detachement naar de kust gezonden, terwijl andere gendarmes onderscheidene personen, in de rotsen verborgen, ontdekten en in hechtenis namen. Het waren de kolonel *Montauban*, een luitenant van het 42ste regement van linie, een serjant, een korpoaral en drie grenadiers, welke den uniform van het 40ste regiment droegen.

Lodewijk Bonaparte, zich vervolgd zijnde, wierp zich met andere personen in eene schuit. De nationale garde schoot op hen. Onderscheidene van hen, die hem vergezelden, werden gekwetst of gedood, anderen verdronken, daar het vaartuig omsloeg. *Bonaparte* zelf zocht al zwemmende te ontkomen in de stoomboot, waarmede hij gekomen was en die niet verre van de haven lag, doch werd door eene sloep der douaniers achterhaald en in hechtenis genomen, evenzeer als de kolonel *Parquin* en de generaal *de Montholon*, waarvan de eerste, gelijk men weet, ook deel genomen heeft aan den aanslag te Straatsburg.

Hier, te Parijs, heeft men voorzigtigheidshalve alle troepen geconsigneerd. De telegraphen zijn den geheelen dag in beweging geweest. Men verneemt, dat de kolonel *Vaudrey*, door den aanslag te Straatsburg bekend, en die zich sedert eene maand hier moet bevinden, in hechtenis genomen is. Er is eene huiszoeking gedaan op het bureau van den *Capitôle*. Men heeft echter geen verdacht papier gevonden, en het dagblad is als gewoonlijk verzonden.

De *Constitutionnel* bevat eene redenering over bovenstaande gebeurtenis. Het zegt, dat deze aanslag niet te gestreng kan beoordeeld worden. Die jongeling, die zich zoo veel op den naam, welken hij draagt laat voorstaan, kent zeer weinig de pligten, welke die naam hem oplegt. *Napoleon* heeft nimmer iets belagchelijks gedaan. Bij den eersten aanslag te Straatsburg was Prins *Lodewijk* dwaas, thans vertoont hij zich in een hatelijk daglicht. Zoodanigen misdadigen stap te doen, op een oogenblik, dat het land in een' zeer moeijelijken toestand verkeert, is onverschoonbaar. *Lodewijk* gelooft zich heldhaftig, en hij is slechts op eene treurige wijs belagchelijk; hij zegt, vaderlandslievend te zijn, en hij dient, ofschoon wel op eene armhartige wijs, *de zaak der bitterste vijanden van het land.* De *Constitutionnel* besluit zijn artikel aldus:

» De dynastie van *Napoleon* is met hem geëindigd; zijn roem behoort geheel Frankrijk toe. Dezelve zal niet hinderlijk zijn aan den Julij-troon, die geëerd en versterkt is geworden door de hulde welke dezelve aan deze groote nagedachtenis heeft toegebragt.

» Wat de familie van *Napoleon* betreft, Frankrijk en de Julij-omwenteling hadden een ongelijk tegen haar begaan. Men had een einde aan hare ballingschap moeten maken. Doch Prins *Lodewijk* heeft zich belast, dit ongelijk uit te wisschen. Men moet geene burgers uitbannen, maar pretendenten hoe belagchelijk die ook zijn, moeten van den vaderlandschen bodem uitgesloten blijven."

— De heer *Teste*, is gisteren, met depêches des Konings voor den maarschalk *Soult*, naar de St. Amand vertrokken. Men [illegible] dat de maarschalk met de portefeuille van oorlog zou worden belast, en dat de generaal *Cubières*, tot gouverneur in Afrika zou worden benoemd. Men wil, dat de maarschalk, bij de tegenwoordige gewigtige omstandigheden, alle persoonlijke redenen zal over het hoofd zien en eene plaats in het kabinet aannemen zal. De heer

Thiers zou zelfs voorgesteld hebben, hem het voorzitterschap van den raad af staan, en zich met de portefeuille van binnenlandsche zaken te vergenoegen.

— Men heeft berigten uit Madrid tot den 1sten dezer, en uit Barcelona tot den 31sten Julij. De rust schijnt in beide steden hersteld. Men bleef echter in eenige ongerustheid nopens *Espartero*, daar hij de Koningin als het ware onder zijn degen gebukt hield, en men dus niet wist, waartoe zijne heerschzucht zou kunnen leiden. Barcelona bleef in staat van beleg. Drie nieuwe ministers, *Onitz*, *Gonzales* en *Ferraz*, hadden hunne betrekking aangenomen. *Sancho* had geweigerd. De eerste acte van het nieuwe bestuur zou zijn, naar men zeide, om de cortes te ontbinden.

— Z. M. de Koning van Napels heeft de overeenkomst met de maatschappij *Fair en Comp.*, wegens het zwavel-monopolie vernietigd, en den minister van Staat, Prins *Campo-Franco*, gelast, een rapport uit te brengen over het vraagstuk, of er redenen bestaan, om aan die maatschappij schadeloosstelling toe te kennen.

— Ter beurze van heden (7 *Augustus*) waren genoteerd: 3 pCt. 80,10; 5 pCt. 113; Sp. Ardoins 25; Portugal 21.

Van den 8sten. — De ministeriele bladen deelen dezen morgen het volgend rapport van den onderprefect te Boulogne aan den minister van binnenlandsche zaken mede:

» Boulogne, 6 Augustus.

» De menigvuldige maatregelen, die ik in den loop van den dag heb moeten nemen, hebben mij verhinderd geheel volledige berigten in te winnen, aangaande de omstandigheden, die de arrestatie van *Lodewijk Bonaparte* zijn voorafgegaan en gevolgd. Ik zal echter trachten daarvan een kort verslag te geven.

» *Lodewijk Bonaparte* schijnt dezen morgen tusschen drie en vier uren, met zijn gevolg, te Wimereux, een kleine inham, op een uur afstands van de stad gelegen, aan wal te zijn gezet, door de Engelsche stoomboot *City of Edinburgh*, die later op de reede het anker heeft geworpen.

» Allereerst heeft men een post van douanen overrompeld, en deze genoodzaakt hen naar de stad te geleiden. Op weg heeft men zich wat ververscht, en is ten vijf uren aan de militaire kazerne gekomen, waar men met behulp van een luitenant van het 42ste regiment getracht heeft de soldaten tot zich over te halen, die echter door hunnen kapitein aangesproken, aan hunnen pligt getrouw zijn gebleven.

» Op het oogenblik dat deze officier zich bij zijne manschappen vervoegde en hen toesprak, heeft *Lodewijk Bonaparte* een pistool op hem gelost, waarvan de kogel een grenadier heeft getroffen.

» Uit de kazerne teruggedreven, heeft *Lodewijk Bonaparte* met een dertigtal officieren en soldaten, die hem vergezelden, de stad willen doortrekken, overal proclamatien en geld uitdeelende; zij hebben zich naar de hooge stad gerigt, en waren op het punt de onder-prefectuur te bereiken, toen ik, eenige oogenblikken te voren gewaarschuwd, hen in mijne uniform, ben te gemoet gegaan, en in naam des konings heb gesommeerd om zich te verwijderen, en hun vaandel te bergen. Een oogenblik hebben zij stil gehouden, doch *Lodewijk Bonaparte* beval mij terug te drijven, en ik kreeg een stoot met het vaandel; ik heb mij toen naar de hoofdwacht begeven, en aldaar is de nationale garde ... [illegible]

» Weldra was ... [illegible] ... te vervolgen, en mij aan het hoofd stellende ... [illegible] ... nationale garde, onder aanvoering van den kolonel *Gandot*, en een detachement van linie, naar de kolom opgerukt, waar de insurgenten, na eene vergeefsche poging, om in de hooge stad door te dringen, zich hadden verzameld.

Naauwelijks zag men ons aankomen, onder het geroep van *Leve de Koning!*, of zij zijn op de vlugt gegaan, het vaandel in onze handen achterlatende, en ben ik daarop naar de stad teruggekeerd, aan de nationale garde de verdere vervolging overlatende.

Gedurende mijne afwezigheid, waren de douanen en het overige gedeelte der nationale garde in de wapenen gekomen, en de geheele bevolking was in beweging. Van zijnen kant was ook de maire niet werkeloos gebleven; de havenmeester had zich op diens last van de paketboot meester gemaakt, en die in de haven laten brengen; de maire zelf was te paard gestegen, en voerde onderscheidene detachementen aan. Van alle kanten vervolgd en omringd, was het eindelijk niet mogelijk te ontsnappen, en men ging allengs onderscheidene gevangenen binnen brengen.

Intusschen deed *Lodewijk Bonaparte*, met eenige zijner volgelingen, nog eene laatste poging om al zwemmende een vaartuig te bereiken; doch de havenmeester wist hem dit te beletten, en zeven hunner, waaronder *Lodewijk Bonaparte*, werden gegrepen en naar het kasteel gebragt.

Twee der zustverstoorders hebben het leven verloren, twee anderen zijn gekwetst.

Ik kan eindelijk nog hierbijvoegen, dat van alle zijden de meeste ijver is aan den dag gelegd, en dat de nationale garde, de linietroepen en de gendarmerie de gevangenen bewaken.

— Men wil, dat er behalve een aantal proclamatien, ook onderscheidene dekreten bij den jongen *Napoleon* zijn gevonden, een onder anderen, waarbij een provisioneel gouvernement zou worden daargesteld, en de eerste minister *Thiers* met het burgerlijk bewind, de maarschalk *Clausel* met de militaire administratie zou worden belast.

Heden morgen zijn vier post-rijtuigen naar Boulogne vertrokken, om de gevangenen herwaarts over te brengen.

Ook doet de policie in de hoofdstad huiszoekingen en arrestatien, doch het schijnt hun niet gelukt te zijn den kolonel *Vaudrey* magtig te worden. Ten aanzien van het Oostersche vraagstuk schijnt men allengs de zaken minder duister in te zien, althans de dagbladen beschouwen een vredebreuk als minder waarschijnlijk, en de koers der fondsen begint zich te herstellen.

— Gisteren waren genoteerd de 5 pCt. 113; 3 pCt. 80,10; Nap. 100,75; Sp. Ardoins 25.

ENGELAND.

LONDEN, den 8den Augustus.

Een nieuw ministerieel dagblad spreekt stellig tegen, dat Prins *Lodewijk Bonaparte* eene conferentie met lord *Palmerston* gehad heeft.

— Eergisteren avond heeft de heer *Hume*, den minister van buitenlandsche zaken in het Lagerhuis scherpe verwijten gedaan, wegens het sluiten van het Oostersch-Londensch traktaat, hetwelk hij als alleen geschikt achtte, om de aanmatigende staatkunde van Rusland in de hand te werken.

Lord *Palmerston* heeft zulks bestreden, ja gezegd, dat het bedoelde traktaat eene geheel tegenovergestelde uitkomst zou opleveren. Overigens kon het traktaat nog niet worden medegedeeld, voor het door al de toegetreden Mogendheden was bekrachtigd. Dit was het geval nog niet, ofschoon hij lord *Palmerston*, niet twijfelde dat zulks zou geschieden. Hij ontkende voorts dat de Britsche regering den opstand van Syrie aangestookt, en dat dit rijk het bondgenootschap met Frankrijk opgegeven had, hetwelk Hr. Ms. bewind integendeel steeds als van het grootste belang voor beide landen en voor het behoud van den vrede van Europa heeft beschouwd. Het verschil van gevoelen over een punt zou niet van duurzamen aard zijn; te minder, als Frankrijk bekennen wil, dat het zelf al den tijd der onderhandelingen gehandeld heeft op den grondslag van het behoud van Turkijes onverbrokkelde zelfstandigheid. Het Fransch bewind was te verstandig, om voor een vraagstuk als het onderhavige een oorlog aan te vangen.

Men verzekert, dat de hertog *van Wellington* zeer tegen eene vredebreuk met Frankrijk gestemd is.

Men heeft thans berigten uit Bombay tot den 22sten Junij, die ditmaal, zoo het schijnt, langs de Perzische golf en den Euphraat zijn aangebragt. Volgens dezelven werden in Britsch-Indie de toebereidselen voor de onderneming naar China met ijver voortgezet. Men beweert thans, dat daartoe niet minder dan 10 of 15000 man zullen worden gebruikt. Eerst den 15den Junij zou de vloot, die deze krijgsmagt moet overbrengen, van Singapore onder zeil gaan. Op de kusten van Hindostan zijn twee Engelsche schepen, die ieder een paar honderd uit Engeland aangebragte krijgslieden aan boord hadden, verongelukt, en men heeft slechts een deel dezer manschappen kunnen redden. Uit Macao schrijft men, van den 11den April, dat door geheel het Chinesche rijk de weerbare mannen waren opgeroepen, om, tegen betaling van soldij, de wapenen tot verdediging des lands, tegen de Engelschen op te vatten. De vrouwen werden, uit vrees voor eene landing des vijands, van de plaatsen aan de kust naar binnen 's lands gezonden. Een Engelsch schip had weder een gevecht met eenige oorlogsjonken gehad, doch niet geleden. In Afghanistan was het rustig. De Engelschen hebben de uitlevering van den door hen onttroonden vorst van Kabul, van den Khan van Bokhara gevorderd, die daaraan in zoo verre heeft beantwoord, dat hij aan dezen vorst het hoofd heeft laten afhouwen.

— Over het algemeen hebben de ministeriele verklaringen in het Parlement en andere omstandigheden gunstig ter beurze gewerkt; gisteren stonden de 3 pCt. gec. 90¾; Ned. 2½ pCt. 52; dito 5 pCt. 101⅞; Ardoins 25 drie achtste; Columbia 25¾.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den Augustus.

De heer *J. Pierot*, med. doctor en werkzaam bij 's Rijks Herbarium te Leyden, is benoemd tot conservator van dat ... der eerste klasse.

Eervol is ontslagen *J. W. Bouwens*, geneeskundig officier van gezondheid der 3de klasse bij de 2de afdeeling.

— In den avond van den 5, omstreeks half twaalf ure, ontstond er te Oirschot brand in de wasdoekfabrijk van de heeren Gebroeders *Lemmens*, welke zoo spoedig toenam, dat de geheele fabrijk met eenen aanzienlijken voorraad van wasdoek, enz. eene prooi der vlammen is geworden, en de daardoor veroorzaakte schade nog al aanmerkelijk moet zijn. Dit fabrijkgebouw was nu een jaar geleden, nieuw daargesteld. Op welke wijs de brand is ontstaan, weet men tot heden niet.

— Men schrijft uit Zwolle. De tentoonstelling van voorwerpen van Overijsselsche nijverheid en kunstvlijt, welke alhier wordt gehouden, is in de afgeloopen week door meer dan 1,200 personen bezocht, en, naar wij vernemen, met veel belangstelling beschouwd geworden. Algemeen is men verbaasd over de verscheidenheid der voortbrengselen van Overijsselsche nijverheid en kunstvlijt, en van de hoogte van volkomenheid, waarop men vele derzelve heeft gebragt. Wij vertrouwen, dat bekwame personen over een en ander nog nadere beschouwingen en opmerkingen zullen mededeelen.

Wij vernemen, dat door de commissie van beoordeeling en regeling der tentoonstelling besloten is, tot het daarstellen eener loterij, bestaande uit een onbepaald aantal loten, tegen den prijs van twee gulden het lot, dat de opbrengst dezer loten zal worden besteed tot aankoop van voorwerpen, welke op de tentoonstelling zijn geweest, waaronder ook prijzen van belang zullen genomen worden, terwijl men zoude trachten een winnend lot op de tien daar te stellen; en dat Z. M. de koning voor hoogstdeszelfs bijzondere rekening daarin voor honderd loten heeft deel genomen.

Omtrent deze loterij zal eene nadere bekendmaking geschieden, en men kan intusschen tot het bekomen van loten aanvrage doen aan het bureau der tentoonstelling in het Odéon en bij de leden der commissie.

Brieven van de Poolsche grenzen melden, dat de Keizer van Rusland niet meer aldaar wordt gewacht, doch waarschijnlijk met den Grootvorst-troonopvolger, zich van Moskau naar de havens aan de Zwarte zee zou begeven, werwaarts bij voortduring meer en meer troepen worden gezonden.

Volgens deze berigten, wordt thans op nieuw in Rusland beraadslaagd over het hervatten van de expeditie tegen Chiwa.

— De Fransche gezant bij het Oostenrijksche hof, de markies *de St. Aulaire*, is den 1sten dezer Augsburg doorgereisd, en heeft na een zeer kortstondig oponthoud, zijne reis naar Weenen voortgezet, waar hij, naar men verzekert, eene zeer gewigtige zending, met betrekking tot de nieuwe moeijelijkheden, die in de Oostersche kwestie ontstaan zijn, moet volbrengen.

DE FRANSCHE ZEEMAGT.

De fransche dagbladen en tijdschriften hebben zich reeds sedert eenigen tijd bevlijtigd met de beschouwing der fransche marine, harer hulpbronnen, plannen en toestand, in tegenoverstelling van de engelsche. Zelfs een der jongste nommers van het *Journal de la marine*, bevat een berigt uit Toulon van den 15 april ll., waarin zonder omwegen beweerd werd, dat de toenmalige toebereidselen in Frankrijk, zoo wel als die in Engeland, op geen verwijderd tijdstip eenen zee-oorlog lieten vermoeden, daar men niet gelooven kon, dat aan beide zijden het doel van zulk een' grooten ijver alleen in het genoegen zou bestaan, om de wederzijdsche magt aan toon te spreiden. Was eene dergelijke beschouwingswijze toen ter tijd, in april namelijk, belangrijk, hoe veel te meer thans, sedert het geteekend traktaat tusschen Engeland en de drie andere groote mogendheden, en sedert door de dien ten gevolge bevolen wapeningen in Frankrijk, eene breuke tusschen Engeland en Frankrijk voor 't minst nog meer ter spraak gekomen is. Ook de *Revue des Deux Mondes* van 1 mei, hield over dit onderwerp een lezenswaardig artikel, en uit een en ander is het volgende getrokken.

Volgens de in 1837 gemaakte wet, moet de fransche vloot in vredestijd bestaan uit 40 liniescheepen, 50 fregatten en 220 kleinere vaartuigen. Van de eersten moet de helft altijd zeilree, en het andere gedeelte bijna uitgerust zijn. Daarenboven bezit de fransche marine 39 stoombooten, en 7 staan op stapel; de eersten hebben te zamen 6050 paardenkrachten, de anderen omtrent 1980, derhalve werkt iedere stoomboot door elkander met 175 paardenkrachten. De meeste stoombooten kunnen ook als oorlogsvaartuigen gebruikt worden. Het getal schepen vordert 70,000 matrozen, die men echter slechts met de grootste inspanning bij elkander zou kunnen brengen, daar de koopvaardij-matrozen ongeveer 27,000 koppen sterk zijn, en men uit deze de besten moet kiezen voor de dienst op de kaperschepen.

Het getal der engelsche liniescheepen en fregatten kan men moeijelijk opgeven, dewijl er vele oude en onbruikbare vaartuigen onder zijn. Velen echter gelooven, dat het getal der werkelijk bruikbare schepen van Engeland, dat van Frankrijk, om zoo te zeggen niet overtreffen zal, namelijk, als men bij de laatsten ook nog de reserve rekent, die meer dan de helft gereed is en 13 liniescheepen en 15 fregatten tellen moet. Wat de stoombooten betreft, hierin staan beide landen gelijk. Engeland zal in het jaar 1841 niet minder dan 34 stoombooten, met 15,428 paardenkracht, dus door elkander ieder op 400 paardenkracht berekend, op den oceaan hebben, en deze kan men tevens als zware oorlogschepen beschouwen: maar, ofschoon dezelve meest aan particulieren toebehooren, zoo blijkt het echter toch uit alle omstandigheden, dat de regering met dezelve contracten heeft aangegaan, waardoor deze zij over allen kan beschikken. Behalve deze groote stoombooten, bezit Engeland nog voor de kust- en riviervaart ongeveer 500 kleinere booten, zonder dat men bepalen kan, hoeveel van deze tot den oorlog zouden geschikt zijn. Deze 500 stoombooten maken gezamenlijk 68,145 paardenkrachten uit.

Het groote overwigt van Engeland ligt intusschen in de bemanning, zoo wel in officieren, als in matrozen. Frankrijk heeft ongeveer 1,500 zee-officieren: Engeland, na aftrek van degenen die nu buiten dienst zijn 3,000. Frankrijk heeft eene koopvaardijvloot van 600,000 tonnen, welk getal sedert twaalf jaren, meest altijd hetzelfde gebleven is, bij dezelve behooren 27,000 matrozen; terwijl het getal der engelsche koopvaarders steeds toeneemt, en nu omtrent 3 millioen tonnen bevat, en 150—160,000 mannen, waaruit de staat naar omstandigheden kiezen kan.

Na het bovenaangevoerde is het natuurlijk, dat onbevooroordeelde Franschen hunne minderheid erkennen, en dat daaruit de vraag ontstaat, wat men dan toch met de zeemagt moet aanvangen, en welk nut men van dezelve kan en moet trekken. Op den voorgrond wordt gesteld, dat men zich vooral niet meer moet houden aan het in Frankrijk, gedurende den oorlog van 1797—1815 gevolgde stelsel, namelijk, dat men met groote kosten vlooten uitrust, die gemakkelijk door den vijand buit gemaakt worden, en alzoo diens magt vermeerderen. Een andere tweeledige voorslag wordt gedaan, waarbij men van het juiste gezigtspunt uitgaat, dat groote zeeslagen nimmer zoo veel als de veldslagen beslissen; derhalve wil men de tegenwoordige zeemagt gebruiken tot dekking van de havens, of tot deze of gene expeditie, bestendig met het hoofddoelmerk om den Britschen handel afbreuk te doen. Het tweede vereischte, waarop men bedacht moest zijn, is eene naauwere verbinding der land- en zeemagt, door de stoombootvaart mogelijk geworden. Zeker heer RAYBAUD zegt hierover, (*Revue des Deux Mondes* 1 mai 1840) het volgende: » Men begrijpt in Frankrijk niet genoeg, de groote veranderingen, welke in alle vakken door de stoommachines bewerkt worden. De stoom heeft reeds eene andere rigting aan de nijverheid gegeven, en zal spoedig ook de krijgskunst op een ander standpunt brengen. Het zeil, dat onvolkomen en lomp werktuig onzer scheepvaart, zal spoedig voor hare kracht zwichten. Deze omkeering staat ons te wachten, is onvermijdelijk. Het zeil is overwonnen, het beginsel van den stoom zegepraalt; men behoeft dezen nu slechts maar onder verschillende vormen toe te passen. Zelfs in de zeedienst weet men, dat het gebruik van het zeil, de grootste verwarringen te weeg brengt. De door storm en het vijandelijk lood bedreigde masten, de van den luim der winden afhankelijke zeilen, al dat lomp en verward scheepstuig, 't welk een enkele kogel van een scheurt; dit alles zijn meer blijken van verlegenheid dan teekenen van kracht, en vereischt eene bemanning die tot eene louter lijdelijke rol is bepaald. Worden de schepen door eene andere hulp behoevende kracht in werking gebragt, dan is de anders voor het gevecht verloren manschap geheel weder van nut, dan is ieder met geschutstamper of musket gewapend. De plotselijke toevallen, welke den ganschen toestand eens gevechts veranderen, zijn dan overwonnen. De zeeoorlog wordt veel eenvoudiger dan de oorlog te land. Men zoekt of vermijdt het gevecht, naar men zulks begeert; de moed en het geschut doen dan het overige. Wat men wint, is het sparen van menschen; want alle manschappen aan boord zijn daar om te strijden, niet om te manoeuvreren, en dit is een klaarblijkelijk voordeel voor die natie, die meer naar de hoedanigheid dan naar het getal ziet."

Met deze veranderde krijgsmiddelen, moest men echter, vermeent de schrijver verder, niet meer tot de oude verkeerdheden terugkeeren, niet meer met groote smaldeelen zeewaarts stevenen, om weinig beslissende gevechten te leveren; maar men moest met schrander overlegde plannen, de schepen met landtroepen bemannen, die op de vijandelijke kust juist die punten bemagtigen konden; in een woord, men moest de vaartuigen slechts als transportschepen aanmerken, en zich in de kunst, om zoo spoedig mogelijk de in- en ontscheping der troepen te bewerkstelligen, ervaren maken; enz. Dit stelsel, dat de schrijver in algemeene trekken schetst, ziet wel hoofdzakelijk op de Middellandsche zee, aan welker kust de Franschen bekend, en de Engelschen op vele punten nog vreemdelingen zijn; Frankrijk moest zich door eene allengs toenemende uitbreiding meester maken van de Middellandsche zee, en zoo al niet Engeland zelf, dan toch diens verbindtenissen op dezelve, den doodsteek geven. Om daartoe te komen, spoort de schrijver de regering aan, de stoombootvaart en ook de fabrijken, welke de stoommachines leveren, in allen deele te ondersteunen, enz.

Indien het eenmaal eens tot eene openlijke breuk tusschen Engeland en Frankrijk kwam, en de vlooten of smaldeelen der beide, elkander nu reeds zoo ijverzuchtige mogendheden, doch dan gewis zeer verbitterde natiën, elkander vijandig op zee ontmoetteden, dan zou het naar ons gevoelen nog zeer te bezien staan, wat ook de fransche schrijver van een nieuw stelsel verwachten mag, wie de overhand zoude hebben, daar men bovenal niet uit het oog moet verliezen, de meerdere geoefendheid der Britten boven de Franschen op zee, gelijk de fransche schrijvers hierboven zelve erkennen moeten.

VERSLAG *van het Bestuur der Maatschappij* tot invoering der Zijdeteelt in Noord-Braband, *gedaan, namens Commissarissen derselve, in de algemeene vergadering van Deelgenooten, gehouden den 6den Julij* 1840, *op het Hoofd-Etablissement*, te St. Michiels-Gestel.

Wanneer al niet de MAATSCHAPPIJ TOT INVOERING DER ZIJDETEELT in *Noord-Braband* thans reeds die hoogte bereikt heeft, waartoe onze(aller wenschen dezelve gaarne zouden zien, en welke dezelve alleen door den tijd en eene meer algemeene medewerking bereiken kan, zoo mag echter het Bestuur U, mijne Heeren deelgenooten! daarmede geluk wenschen, dat dezelve haar edel en nuttig doel in het laatste gedeelte van dit Maatschappelijk jaar, wederom veel naderbij is gekomen, dan zich dit in deszelfs begin liet aanzien.

Zoude toch de Maatschappij haar doel: de INVOERING DER ZIJDETEELT in *Noord-Braband* en welligt ook in andere deelen van ons Vaderland bereiken, dan moest dezelve zich niet tot eenen engen werkkring met een bekrompen kapitaal bepalen, dan moest zij van lieverlede en naar mate dezelve ondersteuning en bijval vond, dien werkkring uitbreiden, en haar kapitaal vergrooten.

Dit nu mogt haar in dit jaar reeds gelukken, dat, alzoo de bestaan hebbende vooroordeelen reeds voor de overtuiging beginnen te wijken, dat de voorbeelden, door het Hoofd-Etablissement daargesteld, reeds gestrekt hebben, om velen te doen zien, dat de INVOERING DER ZIJDETEELT in dit gewest geene hersenschim is, dit getuigd onder anderen de ruime deelneming der Maatschappij ten deel gevallen, in het einde des afgeloopen en in den aanvang dezes jaars, zoodanig, dat eer men zich dit had voorgesteld, het primitief kapitaal der deelneming van *f* 35,000: — aanmerkelijk was overschreden.

Ofschoon dan, ook van dit primitief kapitaal tot hiertoe niet meer dan 60 pCt. was opgevraagd, zoo meende het Bestuur der Maatschappij van deze gunstige stemming gebruik te moeten maken, om aan deelgenooten, in overeenkomst met art. 8 van de statuten der Maatschappij, de vergrooting van dit primitief kapitaal door uitgifte van eene tweede serie van 350 aandeelen à *f* 100 — ieder, te zamen *f* 35,000: — voor te stellen.

Dit voorstel, aan U, mijne Heeren, gedaan bij de circulaire van 7 April jl. is niet alleen (met uitzondering *van één enkele deelgenoot*) algemeen toegestemd, maar heeft ook, in zulk eene mate, de hooge goedkeuring van Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning mogen wegdragen, dat op ontvangst der circulaire, *als deelgenoot*, dit voorstel niet alleen door Hoogstdezelve onverwijld goedgekeurd, maar ook door Hoogstdezelve voor eigen rekening in deze tweede serie op nieuw voor *f* 2500, — of 25 aandeelen, en op Hoogstdeszelfs last, door de administratie der Nationale Nijverheid voor eene gelijke som werd deelgenomen, terwijl al verder de uitgifte dezer tweede serie, waarvan thans reeds bijna een derde is ingeschreven, bij koninklijk besluit van den 7den junij ll., N°. 85 de koninklijke bekrachtiging reeds heeft verkregen.

Onder vele notabele deelgenooten, voornamenlijk in den handelstand onze beide groote koopsteden, *Amsterdam* en *Rotterdam*, mogen wij ook vermelden de Nederlandsche Handel-Maatschappij te *Amsterdam* en derzelver agenten te *Rotterdam*, welke beide de eerste voor *zes* aandeelen, de tweede voor *één* aandeel in deze tweede serie hebben deelgenomen.

In den jare 1839 hebben kommissarissen, steunende op de gunstige toezeggingen van H. H. Gedeputeerde Staten van *Noord-Braband*, vervat in derzelver besluit, van 27 October 1837, Litt. AA, gemeend zich te mogen adresseren aan dezelve, ten einde uit de provinciale kasse te mogen verkrijgen eene subsidie aan die der Maatschappij, benevens eene geringe jaarlijksche toelage tot vermeerdering van het tractement van den Directeur van het Hoofd-Etablissement, in welk verzoek echter alsoen, niettegenstaande hetzelve door H. H. Gedeputeerde Staten gunstig werd voorgedragen, door de vergadering van Provinciale Staten is gedifficulteerd geworden.

Thans heeft het bestuur zich echter gedrongen gevoeld, om nogmaals eene poging tot daadwerkelijke deelneming in de belangen dezer Maatschappij, welker bemoeijingen en werkzaamheden toch in de eerste plaats en voornamentlijk de verbetering van den welstand der ingezetenen dezer Provincie ten gevolge moeten hebben, bij de Provinciale Staten even zoo als bij Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, te verwekken, en ten dien einde gemeend, zich op nieuw te moeten adresseren aan H. H. Gedeputeerde Staten met verzoek, dat door dezelve voor rekening der Provinciale kasse mogt worden deelgenomen ten minste voor 40 à 50 aandeelen ieder à *f* 100: — en dat bovendien jaarlijks uit dezelve kas eene som van *f* 4 à 500 mogt worden besteed, tot aankoop van witte Moerbezie-boomen en plantsoenen uit de kweekerijen van het Hoofd-Etablissement, ten einde dezelve onder minvermogende, daartoe geschikte, landbouwers uit te deelen, en alzoo de meer algemeene aanplanting van dezen kostbaren boom, ook langs dien weg te bevorderen.

Verder zijn ook de Besturen der steden en gemeenten in deze provincie bij circulaire onder dato 20 junij jl. op het dringendst uitgenoodigd, om voor rekening hunner Gemeente, in deze tweede serie eenig aandeel te nemen.

Mogten deze beide pogingen een gunstig gevolg hebben, dan zouden ook de aandeelen van deze tweede serie spoedig geplaatst, en het Maatschappelijk kapitaal tot *f* 70,000: — geklommen zijn, waarvan echter slechts vooreerst 60 pCt. zoude worden opgevraagd zoodat altijd een kapitaal van *f* 24,000: — in reserve zoude blijven. Bij de zoo welwillende medewerking en ondersteuning van Zijne Exc. den Heere Gouverneur dezer Provincie, President honorair van het bestuur der Maatschappij, onder meer anderen gebleken door deszelfs circulaire van 29 November 1839 A. N°. 32; aan Heeren Burgemeester der steden en gemeenten van *Noord-Braband*, betrekkelijk het bevorderen der ZIJDETEELT in deze Provincie, durft hetzelve zich van deze beide aangewende pogingen alles goeds beloven, terwijl hetzelve tevens gegronde hoop koestert, dat de medewerking van vele leden van het collegie van Heeren Staten der Provincie, deelnemers in de Maatschappij, deze welwillende pogingen wel zal ondersteunen, dat de deelneming van bijzondere personen steeds zal blijven toenemen, en het Bestuur alzoo de magt geven, den werkkring der Maatschappij meer en meer zoo op het Hoofd-Etablissement, als over de geheele Provincie, door het aanleggen van Sub-Etablissementen uit te breiden, en alzoo de vestiging der ZIJDETEELT en de voordeelen der deelgenooten, in de toekomst meer en meer te verzekeren.

(*Vervolg in een volgend Nommer.*)

181ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

EERSTE KLASSE.

1e Trekking:	N°. 1550, een premie van *f* 1000; N°. 2079, een prijs van *f* 1500.
2e —	N°. 18197, een prijs van *f* 2500; N°. 11182, *f* 1000; N°. 18110, *f* 1000.
3e —	N°s. 5367, 7325, ieder een prijs van *f* 1000.
4e —	N°. 3193, een prijs van *f* 7500.
5e —	N°s. 8142, 2926, ieder een prijs van *f* 1000.
7e —	N°. 7656, een prijs van *f* 1500; N°. 14707, *f* 1000.
8e —	N°. 4669, een prijs van *f* 20,000; N°s. 21536, 17879, 10394, ieder *f* 1000; N°. 10588, *f* 20, pr. *f* 2500.

25 GULDENS BELOONING,

aan dengene, die eenige informatiën weet te geven aangaande de Persoon van GASPAR FRANCISCUS JOSEPHUS JACQUES, geboortig van *Nijmegen*, die sedert eenigen tijd door zijne naaste betrekkingen, *vruchteloos* wordt gezocht. Adres aan het Bureau van dit Blad; FRANCO.

Administratie der Domeinen.

EERSTE RESSORT.

Op Maandag den 31sten Augustus 1840, zal, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, te *Breda*, worden overgegaan tot de VEILING, bij opbod en afslag, zonder tusschenpoozing van dagen, van DOMEIN-GOEDEREN, bestaande in LANDERIJEN, BOSSCHEN, VISSCHERIJEN, enz., behoorende tot de Agentschappen van het Domein te *Klundert*, *Oosterhout* en *Breda*, en omschreven in de Biljetten en Catalogussen N°. 4, 5 en 6, welke ten Kantore van genoemde Agentschappen, en van dat van *Eindhoven*, en voorts bij de Agenten van het Domein, in alle Hoofdplaatsen der Provinciën verkrijgbaar zijn gesteld.

*** Bij den Boekhandelaar C. A. VIEWEG, te *Nijmegen*, is thans verschenen en wordt allerwege verzonden:

De 8ste Aflevering van OUD-NEDERLAND *in de uit vroegere dagen overgebleven Burgen en Kasteelen geschetst en afgebeeld*, door Mr. C. P. E. ROBIDE VAN DER AA, bevattende deze Aflevering de Afbeeldingen en Beschrijvingen van *het Huis te Amerongen*, *het Huis Zuilenstein*, beide in de Provincie *Utrecht*, en *het Huis Hackfort*, in *Gelderland*. Dit belangrijke werk, hetwelk, naar mate van den voortgang, in naam en getal van inteekenaren toeneemt, wordt, zoo spoedig eene fraaije en zorgvuldige uitvoering veroorlooft, voortgezet. De prijs van elke Aflevering, bestaande uit drie Afbeeldingen, in 4to formaat, en de daarbij behoorende tekst, in zeer groot 8°, met eenen fraaijen omslag, is 90 Cents per Aflevering. Bij de voornaamste Boekhandelaren liggen daarvan proeven en het Prospectus ter bezigtiging.

RACAHOUT DES ARABES.

Seul aliment étranger approuvé par l'Académie Royale de Médecine et les plus célèbres médecins de Paris; Il est le plus convenable pour les personnes faibles, les enfans, les vieillards, les convalescens, etc. 2 florins le flacon.

PATE Pectorale et SIROP Pectoral

de NAFÉ D'ARABIE.

Pour guérir les Rhumes, Catarrhes, et toutes les affections de Poitrine; ces pectoraux adoucissans, ont été reconnus supérieurs aux autres par les professeurs de chimie qui ont reconnu l'absence totale de l'Opium. Le Sirop 1 florin le Flacon, la Pate 62½ Cents la boite, Dépôt au pharmacie de M. M. A. F. MAASSEN, ph. à *Breda*.

Dans le même pharmacie se vend L'EAU du Dr. O'MEARA contre les

MAUX DE DENTS.

Autorisée par ordonnance Royale; elle calme les plus vives douleurs, détruit la carie, évite l'engorgement et les maladies des gencives, la réputation dont elle jouit en France n'est due qu'a son efficacité. 1 florin le flacon, et la poudre dentifrice pour les soins de la bouche, 62½ Cents.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.